

OWRZEDZIAŁY (9) *part praet act*

o *prawdopodobnie jasne* (tak w o-), e *prawdopodobnie po* (tak w owrzodzenie; Cn e jasne); a *jasne*.
sg m N owrzędziały (1). ◇ A owrzędziały (3), [owrzędział(e)go]. ◇ n N owrzędział(e) (1). ◇ [G
owrzędział(e)go.] ◇ A owrzędział(e) (2). ◇ I owrzędziałym (1). ◇ pl L owrzędziałych (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI w. s.v. owrzedzić.

*Okryty wrzodami, zaatakowany przez wrzody; hulcerosus, pulmoneus Cn (9) : w peripleumonijey/
to ielt w owrzedziałych płuczach FalZioł V 4v; Lekarstwa na owrzodziały ięziczek [dziecka]/ na
ktorim lie pęcherze czynią bolące. FalZioł V 39v; Ná żołądek owrzedziały. SienLek 96v marg;
Był też niekatory żebrak imieniem Łazarz/ który leżał v wrot iego [bogacza]/ wizytek owrzedziały
[ulceribus plenus; pełen wrzodów WujBib] WujNT Luc 16/20; [BibRadz Luc 16/20 (Linde); BudBib
Luc 16/20 (Linde); Wziąwłzy krochmal/ z rożaną wodką zmieszay/ á trochę [...] pośmázy/ á tym
ięzyk owrzedziały [owrzodzony FalZioł V 39v] máży. SienHerb 469a].*

*[Wprzeciwstawieniu: »owrzedziały ... uwielbiony«: widziałeś go [Łazarza] w głodzie/ oglądayże
go teraz w dośtátku wielkim; widziałeś go owrzedziałego / oglądayże też vwielbionego WujPosN
1584, II 65 (Linde)].*

W charakterystycznych połączeniach: owrzedziały(-e) języczek, płuca, żołądek.

*Szereg: »owrzedziały albo okrostawiały« (1): Ale gdy baczyłż żołądek owrzedziały/ albo
okrośtawiały/ możelż miałto octu piwá albo wody w thy lekarstwa wżywać SienLek 96v.*

W przen (4) :

*W połączeniu szeregowym (1): zmiłuyże lie też [Panie] nád tym nędznym á owrzedziałym á tym
fprośnym trędem zarážonym sumnieniem moim RejPos 214.*

*Wyrażenie: »[grzechem] owrzodziało sumnienie« (4): Záwiężyłż á opátrż ty márne á smrodliwe
rány nálże/ á owrzedzyáte sumnienie nálże. RejPos 211v, 183, 214, 214v; [RejKat 64; Abowiem
fkoro namniey co záboli/ wnet fię [ludzie cielesni] o Lekárzá [...] Ítáraia/ zápomniawłzy grzechem
owrzedziałego Sumnienia fwego GrzegŻarnPos 1597 411 (Linde)].*

Synonim: okrostawiały.

Cf OWRZEDZIEĆ, OWRZEDZONY